

KRIZOVÉ ŘÍZENÍ

OBEC HOŠŤALOVICE

POVODNĚ

Jak se připravit na příchod povodně (v případě včasné předpovědi)

- **informujte se** na obecním úřadě, zda se vaše bydlí, chata, zahrada či pozemek nenachází v záplavovém území či v území ohroženém zvláštní povodní
- dále se informujte **o místě a způsobu evakuace**, o případné humanitární pomoci a způsobu varování a informování obyvatelstva při povodni
- vytipujte si bezpečné místo, které nebude zaplaveno vodou
- **připravte si materiál na utěsnění** nízko položených dveří, oken, odpadních potrubí atd. (pytle s pískem fólie, desky, ucpávky kanalizace)
- povedte si **povodňovou prohlídku** kolem svého obydlí, chaty a pozemku a zajistěte, aby neupravený materiál, ploty, boudy a další překážky nebránily volnému průtoku vody a nevytvářely druhotné hrázky a ucpávky vodního toku
- **buďte v pohotovosti**, trvale sledujte předpovědi počasí, stav hladiny vodního toku a rybníka, přehrady (může-li vás ohrozit)
- **sledujte hromadné sdělovací prostředky** a místní sdělovací prostředky (obecní rozhlas)
- **říďte se pokyny** povodňových orgánů, policie a záchranářů, aktivně se zapojte do ochrany před povodní dle jejich pokynů

Evakuační zavazadlo se připravuje pro případ opuštění obydlí na delší dobu. Jako evakuační zavazadlo poslouží např. kufr, batoh nebo cestovní taška. Zavazadlo je nutné označit jménem a adresou.

Doporučený obsah evakuačního zavazadla:

- základní trvanlivé potraviny (nejlépe v konzervách), dobře zabalený chléb a pitná voda – vše na dva až tři dny
- předměty denní potřeby, (jídelní nádobí a příbor, otvírák, ostrý nůž, hrnky)
- užívané léky, toaletní a hygienické potřeby
- osobní doklady, peníze, pojistné smlouvy a cennosti
- náhradní oděv, obuv, pláštěnka, spací pytel nebo přikrývka
- přenosné rádio s rezervními bateriemi,
- mobil, přenosná svítilna, zápalky, nůž
- knížky, stolní hry, hračky apod.
-

Jak se chovat během povodně

- **jednejte v klidu a s rozvahou**
- dodržujte pokyny povodňových orgánů, policie a záchranářů
- **pomáhejte** sousedům, dětem, starým a nemocným lidem
- **zbytečně neriskujte**. Pokud možno nevstupujte do míst, která jsou zatopená, nechodte do blízkosti rozbouraných toků. Nehazardujte a nesjíždějte na lodích rozvodněné vodní toky.
- pamatujte, že povodňový orgán obce ve svých územních obvodech organizuje, řídí, koordinuje a ukládá opatření na ochranu před povodněmi a v případě potřeby může i od vás požadovat osobní a věcnou pomoc
- v případě zaplavení domu, kdy už nezvládáte svou ochrannou vlastní silou a prostředky, včas požádejte o pomoc povodňový orgán obce
- nezůstávejte v místě, kde byste mohli ohrozit život svůj a svých blízkých, včas se přesuňte na místo, které nebude zatopené vodou
- buďte připraveni na evakuaci – opuštění domova

Konkrétní informace o postupu při ohrožení i evakuaci získají občané u orgánů místní samosprávy – v případě ohrožení městské či obecní úřady standardně zřizují krizové linky.

Jak se chovat při evakuaci

- při evakuaci (a zaplavení domu) vypněte přívod elektrického proudu, uzavřete hlavní přívod plynu a vody
- vyvezte vozidlo z garáže, doplňte pohonné hmoty a zaparkujte ho mimo záplavové území, nebudete-li jej využívat při evakuaci
- připravte si evakuační zavazadla pro svou rodinu
- přestěhujte potraviny, oblečení, nábytek, stroje a zařízení, suroviny a další materiály do výše položených míst v bytě, nebo do vyšších pater budovy
- odveďte nebo nezávadně zlikvidujte nebezpečné látky
- odstraňte nebo řádně upevněte snadno odplavitelný materiál
- uvolněte cestu domácímu a hospodářskému zvířectvu
- uvědomte o evakuaci sousedy
- dobře se oblečte a obujte

- uzavřete a uzamkněte všechny vstupy a okna
- při opuštění domácnosti dejte na dveře oznámení, kdo, kdy a kam se evakuoval, popř. kde jsou umístěna hospodářská zvířata
- malým dětem vložte do kapsy kartičku se jménem a adresou
- vezměte si s sebou evakuační zavazadlo
- zbytečně neriskujte, jednej v klidu a s rozvahou

Je-li nedostatek času, okamžitě se přesuňte na vytipované místo, které nebude zaplaveno vodou, opusťte ohrožený prostor

Jak se chovat po povodni, při návratu do obydlí po opadnutí vody

- nechte si **zkontrolovat stav** obydlí, zejména statiku budovy, rozvody energií a kanalizaci
- **zlikvidujte** vodou kontaminované potraviny, plodiny a uhynulé zvířectvo a **dodržujte základní hygienická pravidla**
- nechte si řádně ošetřit každé otevřené zranění
- při obnově studní a zdrojů pitné vody se řiďte pokyny odborníků, **nepijte** vodu z místních zdrojů, dokud nebude prověřena její kvalita
- kontaktujte příslušné **pojišťovny** ohledně náhrady škod (nahlásit pojistnou událost, vyhotovit jejich soupis škod, zdokumentovat je fotografiemi, znaleckými posudky, účty, svědectvími),
- pokud možno aktivně se zapojte při likvidaci následků povodní
- jednejte s rozvahou, **pomáhejte** sousedům, dětem, starým a nemocným lidem
- **dodržujte pokyny** územně příslušných správních úřadů
- na obecním úřadě se informujte o místech humanitární pomoci a v případě stavu nouze si vyžádejte finanční, materiální, psychologickou nebo sociální pomoc.

POŽÁRY

Jaká rizika během požáru hrozí?

Nebezpečí, které nás ohrožuje v případě požáru, je **vysoká teplota, snížený obsah kyslíku ve vzduchu a zplodiny hoření, ale také popálení**. V druhé fázi pak může být nebezpečný i prostor, ve kterém se v době požáru nacházíme. Prostory mohou být vlivem požáru nestabilní a hrozit může i samotné zřícení.

Jaké jsou příčiny požáru?

Nejčastější příčinou požárů bývá lidská nedbalost či neopatrnost v podobě špatné manipulace s otevřeným ohněm, odhození nedopalku cigarety do volné přírody nebo kontejneru, ale také svíčky bez dozoru apod. Další velmi častou příčinou jsou technické závady.

Co se zachovat v případě požáru?

- zachovat klid a chránit si dýchací cesty namočenou textilií
- varovat ostatní v okolí
- zavolat na tísňovou linku
- snížit požár v zárodku a hasit dostupnými prostředky (hasicí přístroj, vodou apod.)
- pokud jsme nuceni zůstat v místnosti, uzavřít a utěsnit dveře
- pokud je to možné zastavit přívod plynu, vypnout elektřinu a odstranit hořlavé materiály z dosahu
- kouř se zpočátku drží u stropu, a proto se pochybovat při zemi
- pokud dojde k zasažení oděvu, které máme v tu chvíli na sobě, lehnout si na zem a kutálet se

Pro zajímavost: teplota vznícení papíru je 180 °C, sena 233 °C, nafty 250 °C.

Požáry elektrických zařízení

Jednou z častých příčin požárů nejen v domácnostech jsou poruchy na elektroinstalaci (vodiče, zásuvky, vypínače, prodlužovací šňůry apod.) nebo poruchy na elektrickém zařízení a přístupu (televize, nabíječky, chladničky, zářivky, rychlovarné konvice).

V okamžiku, kdy dojde k požáru tohoto typu, je třeba navíc:

- okamžitě vypnout jistič v hlavní domovní skříni
- začínající a drobný požár hasit sněhovým, práškovým hasicím přístrojem
- **elektrická zařízení pod napětím** (když nejsou vypnuté jističe) se nikdy nesmí hasit vodou
- po příjezdu hasičů informovat velitele zásahu o vypnutí jističe, popř. o problémech s jeho vypnutím

Preventivní opatření

V rámci preventivních opatření je užitečné si do domácností, chalup nebo rekreačních nemovitostí pořídit hlásiče kouře. Tento cenný pomocník včas zajistí, že vznikající požár detekuje a hlasitě nás na kouř v místnosti upozorní a my tak máme dostatek času zareagovat. Mnohdy totiž požáry mohou vypuknout v době, kdy spíme a počáteční fázi kouře nezaregistrujeme. Další preventivní opatření, které můžeme udělat, je nenechávat při opuštění prostor hořet svíčky, kamna nebo krb. Vždy se ujistit, že jsme před odchodem vše správně zabezpečili.

MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI

Obecné zásady chování při mimořádných událostech

- snažte se vždy jednat v klidu, s rozvahou a bez paniky
- vždy nejdříve chraňte život a zdraví, teprve potom majetek
- pomáhajte starým a nemocným lidem, imobilním občanům, dětem, sousedům, svému nejbližšímu okolí
- nepodceňujte riziko vzniklé situace, dodržujte doporučené pokyny
- zbytečně netelefonujte, neboť telefonní síť při mimořádných událostech potřebují záchranáři
- vytvořte prostor pro záchranné síly (např. přeparkováním automobilu na vhodné místo)
- omezte cestování v místě vzniku mimořádné události
- dodržujte pokyny získané z oficiálních zdrojů (rozhlas, televize, vyhlášky a nařízení atd.)
- nešířte poplašné a neověřené zprávy
- hrozí-li nebezpečí mimořádné události, nepožívejte alkohol a léky snižující způsobilost k řízení motorového vozidla
- nechodte pro děti do školek a škol - učitelé jsou rovněž o vzniklé situaci informováni a provádějí opatření na ochranu dětí
- dodržujte pokyny orgánů státní správy, samosprávy a záchranných složek
- upozorněte své sousedy
- v případě evakuace si připravte potraviny a tekutiny na 3 dny pro každou osobu
- mějte připraveno teplé oblečení
- připravte si zavazadlo pro případ evakuace nebo ukrytí
- proveďte všechny zásady pro opuštění bytu či domu
- zabezpečte vodu a krmení domácím zvířatům
- na základě vyžádání záchranných složek a orgánů státní správy a samosprávy poskytněte pomoc pro zabezpečení záchranných opatření
- pokud uslyšíte sirénu (mimo požární poplach), vyhledejte ihned úkryt v nejbližší budově a věnujte pozornost sdělovacím prostředkům
- o ukončení mimořádné události budete informováni

Budete-li potřebovat z jakýchkoliv důvodů pomoc, upozorněte na sebe tím, že na kliku bytu (domu) nebo okna pověsíte bílý ručník nebo prostěradlo jako znamení pro záchranné složky.

Doporučení občanům - příprava na mimořádné události

Následující doporučená opatření vám mohou předem vytvořit solidní zázemí pro řešení nenadálé mimořádné události.

Příprava rodiny na mimořádné události

- Zjistěte si možná nebezpečí v místě svého bydliště (zvýšené riziko vzniku požáru, povodně, chemické havárie v blízkém podniku apod.) a připravte se na každé z nich.
- Ve vaší rodině pak pohovořte o tom, co byste dělali v případě vzniklého nebezpečí.
- Pro případ mimořádné události si připravte telefonní čísla a stanovte místa setkání pro případy nutného rozchodu rodiny.
- Svě děti naučte přivolávat pomoc v případě potřeby a hlavně znát své příjmení, adresu bydliště a číslo telefonu.
- Velmi malé děti by měly mít u sebe kartičku s osobními údaji a případně dalšími důležitými informacemi o zdravotním stavu.
- V rámci prevence vzniku požáru doporučujeme instalovat v bytě nebo domě hlásiče požáru.
- Pro zvládnutí požáru v bytě nebo domě doporučujeme nákup vhodného hasicího přístroje.
- Pro případ mimořádné události a poškození vašeho majetku doporučujeme uzavřít pojištění u některé pojišťovny.

Děti při mimořádné události

- Děti jsou při mimořádné události zmatené, nervózní a vystrašené.
- Hledají pomoc u svých rodičů.
- Nervozita a vystrašenost dospělých se rychle přenáší na děti.
- Proto rozhodujte klidně a s rozvahou a vaše jistota se stane jistotou i pro děti.
- Při záchranných a likvidačních pracích uložte dítěti pro něj splnitelný jednoduchý úkol a číňte je za něj zodpovědné.
- Velmi malé děti se snažte přemístit na bezpečné místo.
- Zabraňte, aby děti překážely záchranářům při likvidaci následků mimořádné události.

Potraviny a pitná voda

Většina domácností má přiměřené množství potravin připravených a uložených pro běžnou spotřebu. Je však účelné vyčlenit část potravin s delší dobou trvanlivosti pro případ mimořádné události. Tyto potraviny by měly být konzumovatelné za studena nebo po jednoduché tepelné úpravě.

Také zásoba pitné či minerální vody je důležitou součástí připravenosti domácnosti na mimořádné události. Tyto však lze nahradit vodou z vodovodu ve skleněných nebo umělohmotných nádobách.

Domácí lékárnička

Je významným pomocníkem při ošetřování drobných poranění. Lékárnička by měla mít v domácnosti své stálé místo a měla by být uložena mimo dosah malých dětí.

Doporučený obsah lékárničky:

- nůžky a zavírací špendlík
- 3 kusy obvazů
- náplast
- rychloobvaz
- náplast s polštářkem
- trojčipý šátek
- gáza hydrofilní skládaná
- pryžové škrtidlo
- borová voda pro výplach očí a oční kapky
- injekční stříkačka k výplachům
- dezinfekční roztok
- obinadlo elastické
- resuscitační rouška
- pryžové rukavice
- léky: Paralen, Acylpyrin, živočišné uhlí

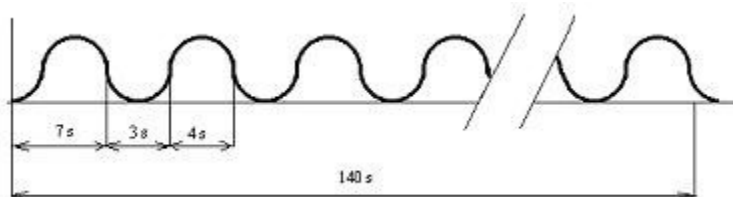
Zásady chování při úniku nebezpečných látek

Havárie s únikem chemických látek nastává většinou náhle a neočekávaně. V takovém případě je nereálné spoléhat na speciální prostředky individuální ochrany nebo na stálé úkryty. Těžiště ochrany obyvatelstva proto představuje dobrá informovanost o zásadách chování v takovéto situaci a o způsobech varování.

Zdroj: HZS HMP

Způsoby varování:

- prostřednictvím varovného signálu [všeobecná výstraha](#) z akustické sirény (kolísavý tón po dobu 140 sekund)
- z hlášení obecního rozhlasu nebo rozhlasových vozů, z internetu, sms zpráv místního úřadu, místní kabelové televize
- při havárii většího rozsahu prostřednictvím celostátních rozhlasových a televizních stanic

Jakékoliv informace o možnosti vzniku havárie se nesmí podceňovat. I pokud jsou informace neověřené, v prvopočátku je nutné považovat je za věrohodné!

Možné projevy havárie

- mlha
- vlnění ovzduší nad havarovaným objektem
- při požáru neobvyklá barva plamene
- zápach
- spontánní hoření na povrchu nehořlavých materiálů
- sykot unikajícího plynu, výbuchy, praskání materiálů

Zásady chování

- nepřibližujeme se k místu havárie
- pokud jsme venku, vyhledáme úkryt v nejbližší budově
- pokud jsme doma, nikam nevycházíme
- zdržujeme se v co nejvyšším patře, v místnosti odvrácené od místa havárie
- nevyhledáváme úkryt ve sklepních a podzemních prostorech
- vypneme klimatizaci a ventilaci
- uzavřeme okna a dveře a oblepíme je lepicí páskou (snížení množství látky pronikající do místnosti až 10x)
- jsme-li ve vozidle, nevětráme, neotevíráme okna, vypneme větrání
- sledujeme sdělovací prostředky (televize, místní rozhlas, rozhlasové vozy, internet)
- není-li poblíž žádný úkryt, co nejrychleji ohrožené místo opustíme kolmo na směr větru
- podle možností použijeme prostředky improvizované ochrany

Prostředky improvizované ochrany

- k ochraně dýchacích cest použijeme navlhčenou roušku (z kapesníku či jiné textilie) přiloženou na nos a ústa a upevněnou v zátylku převázaným šátkem či šálou
- hlavu chráníme čepicí, kuklou či šálou tak, aby zvolená pokrývka zcela zakryla též čelo, uši a krk
- oči chráníme uzavřenými brýlemi (např. lyžařskými, potápěčskými), u kterých je nutné překrýt dýchací průduchy lepicí páskou; v případě že nejsou takové brýle k dispozici, lze oči chránit přetažením průhledného igelitového sáčku přes hlavu a jeho stažením tkanicí či gumou v úrovni lícních kostí (nesmí zakrývat nos, nebezpečí udušení)
- k ochraně trupu použijeme kombinézy, dlouhé kabáty, bundy, kalhoty, pláštěnky, deky, plachty
- ruce chráníme gumovými či koženými rukavicemi, nohy holínkami, kozačkami nebo jinými vysokými botami
- celý povrch těla musí být zakryt, žádné místo nesmí zůstat nepokryté
- všechny ochranné prostředky je nutné co nejlépe utěsnit (rukávy přesahující přes okraj rukavic či nohavice přesahující přes botu převážeme provázkem apod.)